

LIETUVOS
PROFESINIŲ
SAJUNGŲ
KONFEDERACIJA

J.Jasinskio 9, LT- 01112, Vilnius,
tel. (8 5) 2496921, el.p. info@lpsk.lt, www.lpsk.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre,
įm. kodas 195752790

Lietuvos Respublikos Ministrėi Pirmininkei
Ingridai Šimonytei

2021-02-15 Nr. 014

DĖL LIGOS IŠMOKOS SERGANTIEMS COVID-19

Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija (toliau – LPSK) kartu su Lietuvos slaugos specialistų organizacija, Lietuvos sveikatos apsaugos darbuotojų profesinė sąjunga, Lietuvos švietimo ir mokslo profesinė sąjunga, Lietuvos teisėsaugos pareigūnų federacija, Lietuvos valstybės tarnautojų, biudžetinių ir viešųjų įstaigų darbuotojų profesinė sąjunga, vadovaujantis Lietuvos Respublikos profesinių sąjungų įstatymo 14 str., kreipiasi reikalaujanti nedelsiant keisti 2020 m. gruodžio 23 d. Lietuvos Respublikos Seimo priimtą Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 2, 4, 5, 11-1, 14, 18, 21 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 111 str.

Vadovaujantis įstatymo 111 str. ligos išmoka skiriama asmeniui, kuris Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir (ar) karantino metu vykdydamas savo profesinės veiklos sveikatos, visuomenės saugumo, viešosios tvarkos palaikymo ir (ar) švietimo srityje (srityse) funkcijas, kurias vykdant neišvengiamas (būtinai) kontaktas su pavojinga užkrečiamąja liga sergančiu ir kartu su juo darbovietėje nedirbančiu asmeniu, susirgo liga, dėl kurios Vyriausybė paskelbė ekstremaliąją situaciją ir (ar) karantiną, mokama iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų nuo trečiosios jo laikinojo nedarbingumo dienos, yra lygi 77,58 procento išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio. Toks teisinis reguliavimas yra ydingas ir nepakankamas, kadangi 77,58 procento išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio ligos išmoka skiriama tik tiems asmenims, kurie užsikrėtė nuo toje pačioje darbovietėje nedirbančio asmens.

LPSK kritiškai vertina tokį teisinį reguliavimą esamoje ekstremalios situacijos ir karantino akivaizdoje, kadangi įrodyti nuo ko asmuo užsikrėtė COVID-19 virusu yra labai sudėtinga, o kartais net ir neįmanoma. Atsižvelgiant į tai, kad darbdavys, dėl jam grėšiančios atsakomybės, nėra suinteresuotas pripažinti, kad jo įstaigoje darbuotojams nesudaromos sveikos ir saugios darbo sąlygos, dažniausiai užsikrėtimo COVID-19 darbo vietoje nėra vertinami kaip užsikrėtimai nuo trečiojo asmens ir užsikrėtusiam specialistui mokama mažesnė ligos išmoka.

LPSK siūlo nedelsiant keisti įstatymo 111 str., atsisakant reikalavimo įrodyti, kad asmuo užsikrėtė nuo toje pačioje darbovietėje nedirbančio asmens. Toks reguliavimas sumažintų biurokratinę naštą įstaigoms ir sergantiems darbuotojams, taip pat garantuotų vienodas teises

visiems sveikatos apsaugos, švietimo, visuomenės saugumo ir viešosios tvarkos palaikymo srityse dirbantiems darbuotojams, suteiktų jiems saugumo jausmą.

Papildomai, LPSK siūlo Lietuvos Respublikos Vyriausybei viešojoje erdvėje pateikti aiškinimą, kad kol tęsiasi ekstremali situacija ir karantinas, darbdaviai, kurie patvirtina, kad darbuotojas COVID-19 virusu užsikrėtė darbo vietoje, nesusilauks sankcijų. Tokiu būdu darbdaviai, nebijodami pasekmių, galės patvirtinti užsikrėtimą darbo vietoje, o darbuotojas galės gauti didesnę ligos išmoką.

LPSK atkreipia dėmesį, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė, kaip didžiausias ir vienintelis viešojo sektoriaus darbdavys, vadovaujantis Lietuvos Respublikos profesinių sąjungų įstatymo 13 str. 1 d. darbo, ekonominius, socialinius klausimus įstatymų numatytais atvejais darbdavys privalo spręsti, suderinęs su profesinės sąjungos organais. Vadovaujantis 2020 m. spalio 9 d. pasirašyto „2017 m. lapkričio 22 d. Lietuvos švietimo ir mokslo šakos kolektyvinės sutarties pakeitimo“ (Nr. PV3-461) 18-21 punktais, profesinės sąjungos bendru sutarimu turi deleguoti ne daugiau kaip tris atstovus į švietimo, mokslo ir sporto ministro sudaromas darbo grupes, kurios rengia dokumentus / pasiūlymus, susijusius su pedagoginių darbuotojų, mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų darbo, ekonominėmis, socialinėmis teisėmis, o taip pat, jei keičiami norminiai teisės aktai pedagoginių ir mokslo darbuotojų darbo apmokėjimo srityje, pakeitimai turi būti derinami su profesinėmis sąjungomis. Pabrėžtina, kad nei Vyriausybė, nei Seimas dėl priimto įstatymo pakeitimo nesitarė su profesinėmis sąjungomis. LPSK atkreipia dėmesį, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė įstatymo projekto turinio nederino su profesinėmis sąjungomis, taip pažeisdami profesinių sąjungų teises dalyvauti sprendžiant darbo, ekonominius ir socialinius klausimus, kurie susiję su jų atstovaujamaisiais nariais. Taip pat, įstatymo projektas nebuvo svarstytas ir Lietuvos Respublikos Trišalėje taryboje, taip pažeidžiant nusistovėjusius socialinio dialogo procesus.

LPSK ir jos sudėtyje esančios šakinės profesinės sąjungos tikisi, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė elgsis socialiai atsakingai, reaguos į LPSK nurodytus įstatymo trūkumus, juos pašalins ir ateityje laikysis kolektyvinėse sutartyse sulgytų socialinio dialogo taisyklių. Vyriausybei nereaguojant į LPSK pastabas, tiek LPSK, tiek jos narės, atstovaujančios atskirom veiklos sritims, svarstys galimybes inicijuoti teisinius procesus prieš Lietuvos Respublikos Vyriausybę dėl įstatymų ir kolektyvinių sutarčių nuostatų pažeidimų profesinių sąjungų atžvilgiu.

Pirmininkė

Inga Ruginiene

Lietuvos slaugos specialistų organizacijos pirmininkė

Aušra Volodkaitė

Lietuvos sveikatos apsaugos darbuotojų
profesinės sąjungos pirmininkė

Aldona Baublytė

Lietuvos švietimo ir mokslo profesinės sąjungos
pirmininkas

Egidijus Milešinas

Lietuvos teisėsaugos pareigūnų
federacijos pirmininkė

Loreta Soščekienė

Lietuvos valstybės tarnautojų, biudžetinių
ir viešųjų įstaigų darbuotojų profesinės sąjungos pirmininkė

Irena Petraitienė

